

in duhovniki. Zakaj pa njih sami volijo? Zadnjokrat so volili tri doktorje v okrajni zastop; več njih niso mogli zbobnati; duhovnika pa itak nemajo nobenega, ker njih ne marajo, kar se je zadnjič pokazalo, ko še premilostivega škofa niso sprejeli! Gospodje Ptujčani, pustite nas pri miru, saj se poznamo! Vi Ptujčani za mesto, mi drugi za okraj! Žuganje in prilizovanje pri nas ne izda nič več. Volilec.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Razprave o državnem proračunu so v državnem zboru že srečno prišle do računov ministerstva za državne finance. Največ se je govorilo v razpravi o računu ministerstva za uk in bogočastje. Izmed naših slovenskih poslancev so dobili besedo prof. Šuklje, korar Klun in prof. Robič in radi priznamo, da so vsi dobro povdarjali potrebe slov. ljudstva gledé na šole naše. Upamo, da njih besede ne ostanejo brez uspeha. — Da je mestni zastop v Gradci ves v rokah nemških liberalcev, to je znano, ali da so tudi südmarkarji, to so pokazali zadnjo nedeljo, ker so mestno hišo okinčali na čast društvu „Südmark“, ki je tisti dan imelo ondi svoje zborovanje. To pa pač ne prinese časti mestnemu zastopu, ali mar Gradec ni glavno mesto celega Štajarja, torej tudi slov. dela belo zelene vojvodine? — Zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda v Črni na Koroškem je bilo zadnjo nedeljo prav mnogoštevilno, iz Maribora so bili slov. pevci jim veselje zdatno povzdignili. — Mestni urad v Celovci mora vzprejemati tudi slov. pisma; tako je odločila najvišja sodnija na Dunaji. Za liberalno gospodo v Celovci je to nevolja, tem več pa je častno za slov. rodoljube na Koroškem, da ne pustijo kratiti pravice slovenskemu ljudstvu. — Kranjski deželni predsednik, baron Winkler, je bil te dni na Dunaji, najbrž mu je hodilo za to, kdo da postane deželni glavar. — Župan mesta Ljubljane, g. Peter Grasselli, je dobil najvišje potrjenje. — Na Primorji imajo dve učiteljski v Gorici pa v Kopru. Uči se na njih večidel v nemškem jeziku. To ni po volji Slovincem pa tudi Lahom ne; zadnji bi zato radi dobili v Trstu novo učiteljske, se ve, da laško. Vlada ne misli jim ga privoliti, ali kdo ve, če se ne bode nazadnje vendar-le vdala laški trmi? — V Trstu je samo v enem tednu šest ljudi znorelo in pravi se, da je tega velika vročina največ kriva. — Iz Zagreba jo je popihal nek Rudolf Sterle, sluga banke „Slavije“ ter je tamošnje podružnico oškodoval za nekaj stotakov. — V Kalocsi je umrl kardinal Haynald, imel je do novega časa veliko veljave v ogerskih deželah in je sedaj veliko žalovanja po njem. — Govori se,

da se v ogerskem ministerstvu ne morejo sporazumeti, kaj se naj stori nasproti tistim poslancem, ki govorijo v državnem zboru v Budapešti samo za to, da se zavleče nova postava o političnih gospoškah; doslej je bilo že nad 100 govorov v splošnji razpravi in Bog zna, koliko še jih le kje bode v podrobni razpravi! Pri tacih razmerah je res težko za ministra, če mu hodi za to, da se kaka postava sklene.

Vnanje države. V katoliških listih razglasuje se neka pesem, katero so sv. oče Leon XIII. zložili na čast sv. Alojziju v času, ko so se učili pri oo. jezuitih v Viterbu. — Italijansko kraljestvo ima zlati denar, to se pravi računi se po zlatem denarju. To se sliši sicer lepo, toda Italija je dobila s tem 320 milijonov goldinarjev več dolga, nima pa skoraj nič — zatega denarja. To nas uči, naj mi, v naši Avstriji, ne hrepenimo po zlatem denarju; judje in njih zagovorniki bi radi, da se vpelje tak denar. Ni dvoma, da bi to bilo za jude dobro, slabo pa za nas druge. — Na Francoskem imajo letos slabo žetev, treba jim bode gledati na to, da dobijo iz drugih dežel žita. Tudi naša Avstrija jim ga lahko pošlje neki do 15 milj. hektolitrov. — V Paris pride to poletje ruska carica in carevič. To se razlaga tako, da ste ruska in francoska vlada že v skrivni zvezi, ali nam se dozdeva, da jima še s to zvezo ni resnica. — Katoliški škofje na Irskem so izrekli na novo, da ne pripoznajo Parnella več za vodjo irskega ljudstva. — Na Nemškem ne smejo judje biti odbrani za porotne sodbe, ker se jim je dokazalo, da se dajo podkupiti. — Na Bavorskem je vlada prepovedala očitne plesse, plesse v oštarijah, skozi celo poletje in sicer zato, ker se povsod toži, da „so slabi časi“. Prav je tako! — Na Ruskem dobijo po nekaterih krajih slabo letino, ker so imeli spomladi mraz, sedaj pa prav po gostem tudi točo, vsled tega je postalo žito že dražje. Tako se piše v raznih listih, toda nam prihaja misel, da je najbrž to izmišljeno od ljudi, ki imajo veliko žita pa bi ga radi drago prodali, predno je žetev končana. — Srbski kralj pojde na Rusko, k carju in hoče ga car slovesno vsprejeti. Tudi na Dunaj pride kralj Aleksander, kedar se vrne s Petrograda, to pa sredi meseca avgusta. — V Turčiji se je že prikazala kuga, k sreči pa še le v njenih deželah v Aziji. — Kolera se širi v Afriki, posebno v Abesiniji, v Masavi in v Alepu. — V Ameriki je vse drugače, kakor pri nas v stari Evropi. Pri nas obešajo hudodelnike ali zapró v dolge ječe, tam pa so jih jeli z elektriko moriti. Tako so v torek dne 7. julija v Novem Yorku 4 morilce usmrtili. Kaj enacega so bili že enkrat poskusili, toda tistokrat se jim ni bilo poneslo, ker so nesrečneža dolgo mučili, dalje, kakor bi ga bili, ko bi ga obesili.

Tokrat pa so dobro zadeli. Tedaj tudi v tej žalostni stvari napredovanje.

Za poduk in kratek čas.

O steklenej gori in zakletem gradu.

(Pripovedka, zapis. Matilda Kurnik.)

(Dalje.)

Tudi ta se vrne brez uspeha domu.

Konečno prosi najmlajši — Ivan za dovoljenje, da poišče živo vodo. On pravi, morda se meni posreči dobiti zaželeno zdravilo. Oče mu po veliki prošnji dovoli, a seboj mu ni dal zalega konja, ne vina in ne okusnih jedil; nego nekaj malo denarja in hleb ovsenjaka. Pri odhodu se mu brata rogata: Ha, ha! ti neumež trapasti, boš kaj opravil, ker niti midva nisva nič izpeljala, ko sva vendar pametneja, kakor ti, pritlikovec. Ivan ne sluša razžaljivih besed svojih dveh bratov.

Vesel hiti Ivan po prašni cesti naprej, ter vsakega berača po mogočnosti obdaruje, sam si pa pritrjuje jedi in pijače. Konečno se zablišči steklena gora pred njim, in on proti nji pohiti z veseljem; ali na to mu kmalu otemni sicer ponosno čelo misel: kakó splezati tu gori na to visočino! Ta misel mu vznemirja srce.

Zopet sreča berača, ki ga nagovori: kam namerava? Ivan beraču lepo razloži namen prihoda in ga obdari. Ta berač je bil angelj. Berač: „Bodi brez vse skrbi, ker si tako priden mladenič in imaš blago, usmiljeno srce, hočem ti na vsak način pomagati; a brez moje pomoči, in da bi kazal neusmiljeno srce, bi ne prišel gori do zaželenega cilja niti do sodnjega dne; ne rešil bi zale kraljičine in ne dobil žive vode za tvojega slepega očeta. Na, tukaj ti dajem že pripravljene tri poluletne leskovicice, s katerimi treba trikrat kraljičino udariti in gotovo, preden bodeš na svojem domu, prebudi se iz zakletstva. Dobil ti bodem dalje orjaškega orla, ki te ponese gori na to visočino; samo priskrbeti mu morava dovolje hrane in vode. Potem sfrčita na goro in ora te počaka, da te ponese nazaj na to mesto, kjer si sedaj. Ivan se s solznimi očmi zahvali za dobroto, ki se mu je baš sedaj storila, kakor da bi se bilo v sanjah izgodilo.

Berač vzame piščalko iz žepa in zapiska, a glej, tam sem od daleka zagleda Ivan velikaanskega ptiča, ki postaja vedno večji, čem bližje prihaja. Tukaj je. Berača vpraša, kaj želi tako nenayadno od njega. Berač mu ukaže da naj ponese brez odloga tega mladeniča na stekleno goro, ker želi rešiti zaklete ubožce notri v gorskem gradu in da prinese iz sinovske ljubezni živo vodo očetu, da si pridobi zopet ljubi vid.

Ivan se vsede na orla in ta vzleti in drvi

z Ivanom, kakor lukamatija. Na vrhunci sta. Orel se poda k počitku, a Ivan hajdi v zakleti grad in stopi v prvo sobo, ki je bila pisarna. Tukaj najde pisarje pri mizi sedeti, v rokah peresa držeč; nekateri so pa, kakor bi pisali; bili so zakleti. Malo se je zbal tega prizora in hitel je v hlev; tamkaj najde hlapce, kakor bi konje snažili in ostalo živino, imajoč v jaslilih predloženo seno. Bila je zakleta. Sedaj se ohrabri in gre zopet v grad ter najde v jednej sobi že omenjeno kraljičino. Sedela je pri mizi — zakleta zala deklica, belo rudečega lica, okroglega obraza in kostanjevih las; ti so se razpleteni vili po tilniku in ramah. Zraven na mizi je ležala lepa zavratnica, razdeljena na dve polovici; eno vzame on sedaj s seboj za poroštvo. Sedaj napiše drobno pismo in pristavi svoj nadpis ter ga skrije v kot; udari z leskovicami kraljičino trikrat z nado, da jo reši.

Pri vsem tem bi skoraj pozabil na živo vodo, s katero se poda proti domu. Orel ga ponese nazaj, kjer je berača pustil. Beraču se mladenič dostojno zahvali za pomoč, ta osupnjenemu Ivanu zgine izpred oči.

(Konec prih.)

Smešnica 28. Dva fanta sta se stepla. Ko večji slabjšega podere in ga začne strašno nabijati, prosi ga oni rekoč: „Le pusti me; če me ubiješ, precej te grem tožit in ječa ti je gotova“.

Razne stvari.

(K odborovi seji družbe duhovnikov), ki se bode obhajala dne 17. julija ob 11. uri predpoldne v kn. šk. pisarni, se vljudno vabijo č. gg. odborniki. Predstojništvo.

(Slov. paralelke.) Na c. kr. gimnaziji v Mariboru se vrši vpisovanje v prvi razred slov. paralelk vsredo, dne 15. in četrtek 16. julija dopoldne od 9. ure naprej, izpraševanje vpisanih pa se godi potem od 2. ure popoldne.

(Državni zbor.) Poslanec M. Vošnjak je predlagal v državnem zboru, naj bi vlada dopustila sejati tobak na toriščih, kjer je trtna ušica vkončala trsje. Minister za državne finance, dr. Steinbach je na to sedaj odgovoril, da bi vlada zoper to ne bila, ko bi bila tla za tobak, toda on ne upa veliko, da bi bila tla na večih krajih za to.

(V spomin) dr. Janezu Bleiweisu vit. Trsteniškemu se bode v nedeljo, dne 12. julija 1891. leta v Ljubljani pred škofijo na hiši štev. 16, v kateri je umrl dne 29. novembra 1881. leta, odkrila spomeniška plošča. K tej slavnosti vabi vsa narodna društva

Odbor „Pisateljskega društva“.

(Na znanje.) Ker je bil današnje številke rokopis že v rokah stavca, ko smo dobili